

**Úvod do štúdia
žurnalistických žánrov v
tlačových médiách**
vysokoškolská učebnica

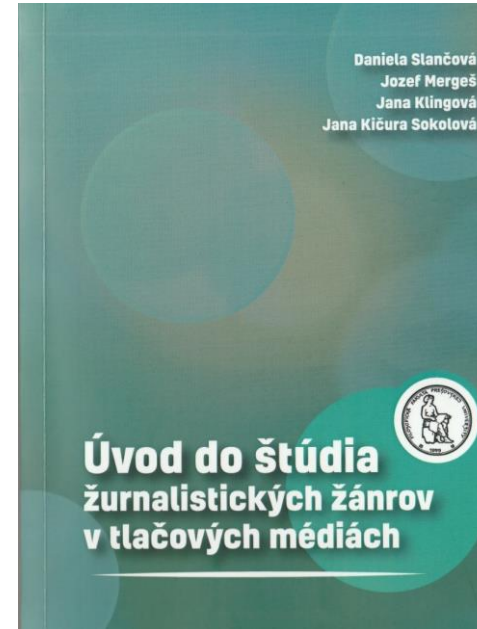
Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity
v Prešove 2021. 464 s.

**Daniela Slančová
Jozef Mergeš
Jana Klingová
Jana Kičura Sokolová**

KEGA 010PU-4/2020
Interaktívna štylistika:
Analýzy a syntéza (2020 –
2022)

Bodnárová, Martina:

Jazyk exorcistov: vymedzenie
a opis komunikačného subregistra
(Prešov 2020)

Otázky:

- ❖ Je potrebná nová učebnica o žurnalistických žánroch, keď len v posledných 10 rokoch vyšlo 5 učebníc na túto tému?
- ❖ Ako sa vyrovnat' s trendom, keď značná časť žurnalistiky prechádza do online prostredia?

GLADIŠ, M., 2015. *Žáner v prostredí masových médií*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

JENČA, I., 2014. *Úvod do teórie žánrov*. Trnava: Fakulta masmediálnej komunikácie na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

RONČÁKOVÁ, T., 2011. *Žurnalistické žánre*. Ružomberok: Verbum.

RONČÁKOVÁ, T., 2016a. *Súčasné žurnalistické žánre. Nové i staronové modely v slovenských spoločenských týždenníkoch*. Ružomberok: Verbum.

RONČÁKOVÁ, T., 2019. *Žurnalistické žánre. Rozšírené vydanie*. Ružomberok: Verbum.

Odpovede:

Opriet' učebnicu o pevné teoretické východisko:

- ✓ vydelenia žurnalistiky a jej mediálnych kontextov v duchu najnovších trendov mediálnych štúdií
- ✓ textovej lingvistiky
- ✓ teórie žánru
- ✓ existencia tímu so skúsenosťami z vyučovania predmetov:

žurnalistické žánre v tlačových médiách v študijnom programe mediálne štúdiá
štylistika v študijných programoch

učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry,
slovenský jazyk a literatúra,
slovenský jazyk a kultúra,
tlmočníctvo a prekladateľstvo,
jazykovo-komunikačné štúdiá,
mediálne štúdiá

Štruktúra učebnice

1. Základy žurnalistiky
2. Základy teórie textu
3. **Základy teórie žánru**
4. Žánrová krajina a žánrová mapa
5. Encyklopédia písaných žurnalistických žánrov
6. Mapy žurnalistických žánrov

Definícia žánru (dynamické, procesuálne chápanie)

Žáner je abstraktný koncept, ktorý sa utvoril induktívnou generalizáciou vedomia textov, vyznačujúcich sa podobnými tematickými, funkčnými, kompozičnými, jazykovými a formálnymi znakmi.

Žánrová norma

Žánrová kompetencia

Žáner ako spoludefiničný faktor komunikačnej sféry

Parametre opisu žánrovej normy

Žánrová krajina

Žánrová mapa

Dynamika a variabilita žánru

- ❖ Čo všetko prispieva k tomu, že základné žánrové znaky sa v konkrétnych textoch nevyužívajú v rovnakej miere a v rovnakej hierarchii?
  - ❖ Čo všetko sa môže stať motivátom žánrovej variability?
  - ❖ Ako môže viesť rôznorodosť žánrovej existencie k vzniku novej konceptualizácie?
  - ✓ Žánrové rozpätie (rozptyl žánru)
  - ✓ Individuálny personálny alebo skupinový štýl
  - ✓ Existencia žánrových variantov (subžánrov)
  - ✓ Spôsob konceptualizácie žánru
-

Hybridizácia žánrov

Encyklopédia žánrov – na báze deskripcie

taká podoba žánrovej krajiny, ktorá čo najvernejšie reflektuje existujúcu žánrovú situáciu v slovenských tlačových médiách

Štruktúra hesla:

- ❖ základný opis žánru
- ❖ historický pohľad
- ❖ charakteristika žánru
- ❖ vnútorná klasifikácia žánru
- ❖ analýza jedného či viacerých ukážkových textov
- ❖ syntéza – opis základných parametrov žánru

črta

editoriál

esej

fejtón

glosa

komentár

nekrológ

portrét

poznámka

publicistické interview

recenzia

reportáž

rozbor

správa – spravodajské žánre

stípkček

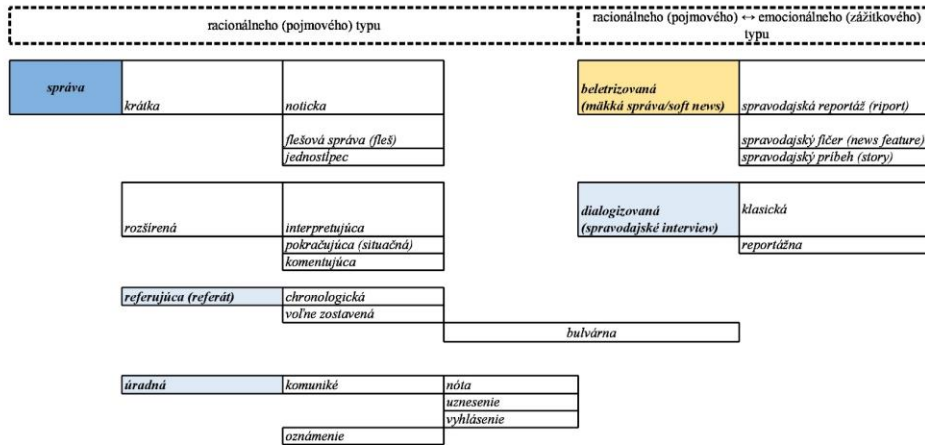
úvaha

úvodník

SPRAVODAJSKÉ

PUBLICISTICKÉ

